

G M I N A
CHOJNA

POWIAT GRYFIŃSKI
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

**Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi
na terenie Gminy Chojna
za rok 2020**

kwiecień 2021

1. Cel przygotowania analizy

Roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Chojna za rok 2020 sporządzono w oparciu o art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm.).

Celem sporządzenia przedmiotowej analizy jest dokonanie oceny stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Chojna za 2020 r. oraz weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Podstawowe założenia niniejszej analizy to weryfikacja niżej wymienionych zagadnień:

- możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno - biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- koszty finansowe poniesione w związku z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- liczba mieszkańców Gminy Chojna,
- liczba mieszkańców, którzy nie wywiązali się z obowiązków określonych w ustawie,
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Analiza ma dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego i sprawnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Chojna.

Zasady odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości reguluje pakiet uchwał, do których należą m.in.:

- Uchwała w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy,
- Uchwała w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty,
- Uchwała w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

- Uchwała w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

2. Ogólna charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Chojna

Całkowita powierzchnia terenu gminy Chojna wynosi 332, 89 km². W skład gminy wchodzi 23 sołectwa: Białęgi, Brwice, Czartoryja, Rurka, Jelenin, Lisie Pole, Grzybno, Garnowo, Grabowo, Strzelczyn, Kamienny Jaz, Stoki, Narost, Łąziszczce, Krajnik Dolny, Krajnik Górny, Godków, Godków Osiedle, Krzymów, Graniczna, Mętno, Zatoń Dolna, Nawodna.

Zgodnie z art. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.

W związku z podjętą uchwałą Nr XIII/95/2015 Rady Miejskiej w Chojnie z dnia 26 października 2015 r. w sprawie wystąpienia Gminy Chojna ze Związku Gmin Dolnej Odry, Gmina Chojna od 01.01.2017 r. samodzielnie wykonuje obowiązki z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004r.,- Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 oraz z 2020 r. poz. 288 z późn. zm.) jednostka samorządu terytorialnego może powierzyć swojej jednostce zadania bez zastosowania trybu zamówień publicznych, jeżeli spełnione są łącznie trzy warunki wymienione w art. 67 ust.1 pkt 12 lit a,b,c ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r., o zmianie ustawy- Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw.

W dniu 7 stycznia 2020 roku została zawarta umowa pomiędzy Gminą Chojna oraz Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych w Chojnie Sp. z o.o. Przedmiotem umowy jest świadczenie na terenie gminy Chojna usług odbioru i zagospodarowania powstających na nieruchomościach zamieszkałych odpadów komunalnych. Umowa obowiązuje do 31 grudnia 2022 r.

Zgodnie z art. 6r ust 2 w/w ustawy, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty: odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obsługi administracyjnej tego systemu oraz edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Rada Miejska w Chojnie ustaliła, że opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi naliczana będzie zgodnie z art. 6j ust. 1 pkt 1 ustawy tj. od liczby osób zamieszkujących na terenie nieruchomości, w związku z czym opłata stanowi iloczyn liczby mieszkańców oraz stawki opłaty.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1579) wszyscy właściciele nieruchomości mają obowiązek zbierania odpadów w sposób selektywny. Zgodnie z uchwałą Nr XIV/108/2019 Rady Miejskiej w Chojnie z dnia 7 listopada 2019 r. w sprawie określenia metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stawka opłaty została ustalona w wysokości **19,50 zł/os.** Podwyższona stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny wynosiła **58,50 zł/os.**

miesięcznie. Ponadto uchwałą NR XVI/120/2019 Rady Miejskiej w Chojnie z dnia 30 grudnia 2019 r. zmieniającą uchwałę Nr XIV/108/2019 Rady Miejskiej w Chojnie z dnia 7 listopada 2019 r. w sprawie określenia metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zostało wprowadzone częściowe zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w wysokości **0,50 zł** za miesiąc od mieszkańca nieruchomości.

W ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi odbierane są odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych. Właściciele nieruchomości mogą pozbyć się każdej ilości wytworzonych odpadów komunalnych, zbieranych w sposób selektywny oraz zmieszany.

System segregacji w gminie oparty jest na zbiórce odpadów „u źródła”. Zbiórka odpadów na terenie gminy Chojna w zabudowie wielorodzinnej odbywa się w systemie pojemnikowym, natomiast w zabudowie jednorodzinnej zbiórka odpadów odbywa się w systemie pojemnikowo - workowym. W pojemnikach mieszkańcy gromadzą odpady zmieszane, a w workach odpady selektywne. Segregację odpadów mieszkańcy prowadzą w podziale na 5 frakcji:

- pojemnik/worek żółty- przeznaczony na metal i tworzywa sztuczne,
- pojemnik/worek zielony- przeznaczony na szkło,
- pojemnik/worek niebieski- przeznaczony na papier,
- pojemnik/worek brązowy- przeznaczony na bioodpady,
- pojemnik czarny- przeznaczony na odpady zmieszane tj. takie, których nie da się posegregować.

W ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mieszkańcom przysługiwał:

- odbiór odpadów zmieszanych z częstotliwością co 2 tygodnie w przypadku nieruchomości jednorodzinnej,
- odbiór odpadów segregowanych z częstotliwością co 2 tygodnie w przypadku nieruchomości jednorodzinnej,
- odbiór odpadów zmieszanych z częstotliwością co 2 tygodnie w przypadku nieruchomości wielorodzinnej,
- odbiór odpadów segregowanych z częstotliwością co 2 tygodnie w przypadku nieruchomości wielorodzinnej,
- odbiór bioodpadów z częstotliwością co 2 tygodnie w przypadku nieruchomości jednorodzinnej,
- odbiór bioodpadów w przypadku nieruchomości wielorodzinnej z częstotliwością - w okresie od kwietnia do października raz w tygodniu. W pozostałych okresach raz na dwa tygodnie,
- dostarczenie worków na odpady segregowane dla nieruchomości jednorodzinnych,
- dostarczenie pojemników na odpady segregowane dla nieruchomości wielorodzinnych,
- odbiór odpadów wielkogabarytowych 2 razy w roku.

Mieszkańcy Gminy Chojna mogą bezpłatnie korzystać z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który zlokalizowany jest na działce nr 6/2 w obrębie geodezyjnym Kaliska.

W PSZOK- u przyjmowane są następujące frakcje odpadów:

- papier i tektura, czasopisma, gazety i opakowania z papieru i tektury,
- odpady opakowaniowe ze szkła bezbarwnego i kolorowego,
- metal, tworzywa sztuczne w tym opakowania oraz opakowania wielomateriałowe typu tetra pak,
- bioodpady,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- przeterminowane leki i opakowania po lekach,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki,
- chemikalia i opakowania po chemikaliach w tym farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe,
- zużyte baterie i akumulatory, sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- wszystkiego rodzaju lampy żarowe, halogenowe, świetlówki,
- zużyte opony,
- odpady budowlane i rozbiórkowe;
- odpady tekstyliów i odzieży.

Na terenie Gminy Chojna w 2020 roku przeprowadzono 2 razy zbiórkę odpadów wielkogabarytowych. Podczas zbiórki gabarytów w marcu 2020 roku zostało zebranych 96,98 Mg odpadów, natomiast podczas zbiórki we wrześniu 2020 roku zostało zebranych 156,05 Mg odpadów.

3. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno - biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Na terenie gminy Chojna nie ma możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Miejscem zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu gminy Chojna jest instalacja komunalna – w miejscowości Dalsze 36, zarządzana przez “EKO-MYŚL” Sp. z o.o. adres siedziby: Dalsze 36,74-300 Myślibórz. W roku 2020 z terenu gminy Chojna przekazano do wskazanej instalacji- **2483,29 Mg** odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01.

Celem funkcjonowania instalacji jest zmniejszenie ilości zmieszanych odpadów komunalnych, deponowanych bezpośrednio na kwaterze składowiska, poprzez ich stopniowe unieszkodliwianie w procesach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów.

Na terenie instalacji w miejscowości Dalsze realizowane są następujące działania:

- Sortowanie odpadów komunalnych oraz doczyszczanie surowców wtórnych,
- Odzysk odpadów- produkcja paliwa alternatywnego,
- Odzysk biogazu składowiskowego i produkcja zielonej energii,
- Kompostowanie,
- Składowanie odpadów

4. Analiza potrzeb inwestycyjnych oraz przedsięwzięć związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarką odpadami związane są z doskonaleniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze całej gmin, w szczególności w zakresie prawidłowej segregacji odpadów komunalnych. Prowadzimy działania w celu zaniechania powstawania „dzikich wysypisk”, a także utrzymania czystości na terenie całej gminy. Priorytetowym zadaniem gminy na kolejne lata jest uszczelnienie systemu poprzez prowadzenie weryfikacji składanych przez mieszkańców deklaracji, kontroli przedsiębiorstw w zakresie umów zawartych na odbiór odpadów oraz poszerzanie świadomości mieszkańców gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, co przyczyni się do ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia wymaganych poziomów odzysku i recyklingu.

Przy większości budynków wielolokalowych zlokalizowanych na terenie Gminy powstały wiaty śmietnikowe. Takie rozwiązania przyczyniają się do poprawy estetyki gminy oraz ograniczenia podrzucania odpadów do koszy należących do wspólnot.

Na poprawę systemu gospodarowania odpadami miałyby wpływ powołanie Straży Miejskiej, która mogłaby prowadzić dokładną kontrolę nieruchomości zarówno w zakresie osób zamieszkujących daną nieruchomość, zasad poprawnej segregacji, wyposażenia nieruchomości w pojemnik oraz kontroli budynków wielolokalowych pod względem utrzymywania czystości wokół pojemników przeznaczonych na odpady komunalne. Ponadto dzięki Straży Miejskiej moglibyśmy ograniczyć powstawanie „dzikich wysypisk” na terenie gminy.

5. Ilość wytworzonych odpadów oraz koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych (wg stanu na dzień 31.12.2020r.)

Wartość kosztów systemu to kwota, jaką należy uzyskać z opłat, aby utrzymać system. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi ma zapewnić pokrycie kosztów funkcjonowania systemu, który z mocy ustawy jest systemem „samofinansującym się”. Koszty obejmują odbiór odpadów, transport do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz miejsca zagospodarowania odpadów, unieszkodliwianie odpadów, utrzymanie PSZOK-u oraz obsługę administracyjną systemu.

W 2020 r. zgodnie z zawartą umową, Gmina Chojna płaciła Wykonawcy wynagrodzenie za odbiór i zagospodarowanie odpadów zależne od ilości odebranych odpadów. Dla każdej z frakcji zostały ustalone jednostkowe ceny za 1 Mg odpadu.

1. Dochody:

- przypis za rok 2020 - 2 655 819,00 zł
- umorzenia zaległości - 1460,00 zł
- wpłaty mieszkańców (dochody wykonane) - 2 455 086,57 zł
- zaległości mieszkańców na dzień 31.12.2020 r. - 233 198,55 zł

2. Wydatki poniesione w 2020 r. w związku z gospodarowaniem odpadami:

Rodzaj kosztu	w zł
Odbiór i zagospodarowanie odpadów	2 668 508,33 zł
Wynagrodzenie osobowe pracowników	121 630,30 zł
Różne opłaty i składki	2164,15 zł
Inne wydatki	7 504,00 zł
RAZEM	2 799 806,78 zł

3. Niedobór w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi:

2 455 086,57 zł (Dochody) – 2 799 806,78 zł (Wydatki)= - 344 720,21 zł (Niedobór)

Ilość (Mg) odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Chojna
w 2020 roku:

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odpadu (Mg)
16 01 03	Zużyte opony	8,63 Mg
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	226,62 Mg
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	310,95 Mg
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	143,62 Mg
15 01 07	Opakowania ze szkła	236,52 Mg
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2483,29 Mg
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	193,48 Mg

**Ilość (Mg) odebranych odpadów komunalnych zebranych w Punkcie Selektywnej
Zbiórki Odpadów Komunalnych**

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odpadu (Mg)
16 01 03	Zużyte opony	11,80 Mg
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	264,29 Mg
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	3,75 Mg
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,58 Mg
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	10,74 Mg
15 01 07	Opakowania ze szkła	2,59 Mg
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	114,22 Mg
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	53,49 Mg
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	10,95 Mg
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	4,42 Mg

6. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych

W roku 2020 Gmina Chojna osiągnęła poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów surowcowych - papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło na poziomie 33,77 %. Odzysk odpadów budowlanych i rozbiórkowych w 2020 roku został osiągnięty na poziomie 100 %. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w 2020 roku - w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. wynosi 0%.

7. Liczba mieszkańców gminy Chojna, liczba właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Chojna naliczana jest od ilości osób, które zamieszkują nieruchomość. Podstawą naliczenia opłaty jest złożona deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Według stanu na dzień **31.12.2020 r.** liczba mieszkańców gminy wynosiła **13 152 osób**, w tym: liczba mieszkańców miasta- **7. 027 osób**, liczba mieszkańców wsi- **6.125 osób**.

Ilość mieszkańców objętych opłatą na podstawie złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 10 690 osób.

Różnica pomiędzy liczbą mieszkańców z ewidencji, a liczbą mieszkańców ze złożonych deklaracji wynika m.in. z pobytu mieszkańców gminy za granicą w celach zarobkowych, wyjazdem do szkół, podjęciem pracy poza miejscem zameldowania.

Ponadto są również osoby, które pomimo zamieszkiwania na nieruchomości uchylają się od obowiązku złożenia deklaracji bądź podają zaniżoną liczbę osób zamieszkujących na nieruchomości.

Gmina prowadzi działania zmierzające do „uszczelnienia” systemu. Weryfikowane są dane zawarte w złożonych deklaracjach, a także wysyłane są wezwania do złożenia deklaracji. W przypadku braku deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub wątpliwości, co do danych zawartych w deklaracjach, wszczynane są postępowania w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, których rezultatem jest wydanie decyzji określającej wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Nieruchomości weryfikowane są także pod względem zużycia wody na danej nieruchomości. Uzyskujemy również dane odnośnie urodzonych dzieci, aby sprawdzić czy są one ujmowane w deklaracjach, a także odnośnie tymczasowych meldunków obcokrajowców.

Gmina wystosowała 154 wezwań do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, bądź złożenia wyjaśnień co do danych zawartych w deklaracji. 55 osób wezwano do złożenia deklaracji, w związku z narodzinami dziecka. Do 36 gospodarstw domowych wysłano wezwania do uprzątnięcia terenu.

Gmina prowadzi również działania windykacyjne wobec osób, które uchylają się z obowiązku dokonywania płatności z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi. W roku 2020 wystawiono 1147 upomnień oraz przekazano do Urzędu Skarbowego 338 tytułów wykonawczych.

8. Podsumowanie

W 2020 r. na 16 nieruchomościach położonych na terenie gminy Chojna przeprowadzono kontrolę realizacji obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie prawidłowej segregacji odpadów komunalnych. Na 14 z kontrolowanych nieruchomości stwierdzono nieprawidłową segregację odpadów komunalnych, w związku z czym właściciele nieruchomości otrzymali „żółte naklejki ostrzegawcze”. Kolejne stwierdzenie nieprawidłowości na danym adresie będzie skutkowało nałożeniem na właściciela nieruchomości w drodze decyzji podwyższonej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Głównym problemem gminy jest rosnąca ilość odpadów komunalnych w stosunku do liczby osób objętych systemem, tym samym generowane są wyższe koszty. Priorytetowym zadaniem na kolejne lata będzie edukacja mieszkańców odnośnie świadomego postępowania z odpadami komunalnymi, w szczególności ich właściwa segregacja a także uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

mgr Barbara Rawecka

Sporządziła:
P.Turkiewicz